

RIJKINSTITUUT VOOR ZIEKTE –EN INVALIDITEITSVERZEKERING

Openbare instelling opgericht bij de wet van 9 augustus 1963

TERVURENLAAN 211 – 1150 BRUSSEL

Dienst voor geneeskundige verzorging

TECHNISCHE GENEESKUNDIGE RAAD

Volledige zitting van 16 oktober 2012

Doc. TGR 2012-PL-657

Brussel, 3 oktober 2012

BETREFT : Nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen / Geneesheren-specialisten – Ontwerp van koninklijk besluit - Wijziging van artikel 17 en 17ter – Medische beeldvorming – RX lumbale wervelzuil

(Akkoord NCGZ 2012)

BIJLAGEN :

- ontwerp KB: bijlage 1
- ontwerp gecoördineerde versie van de nomenclatuur: bijlage 2
- financiële analyse: bijlage 3 (*volgt*)

INHOUD VAN HET VOORSTEL :

- 1) Dit voorstel bevat een aanpassing van **art 17 § 1**, waarbij in toepassingsregels bij de verstrekking 455475-455486 (RX lumbale wervelzuil) wordt bepaald dat deze verstrekking slechts zal worden terugbetaald indien geïndiceerd volgens de “Richtlijnen voor het goed gebruik van medische beeldvorming” (<http://www.health.belgium.be/richtlijnen-medische-beeldvorming>). Terugbetaling van een herhalingsonderzoek binnen een periode van één jaar kan slechts mits motivering.

“455475-455486 : Radiografie van de lumbale wervelkolom, inclusief eventueel de sacro-iliacale articulatie, minimum 3 clichés (N 90)”

Toepassingsregels:

De verstrekking 455475-455486 is enkel vergoedbaar voor indicaties opgenomen in de “Richtlijnen voor het goed gebruik van medische beeldvorming” zoals gepubliceerd door de Federale overheidsdienst (FOD) Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu. Aspecifieke lage rugpijn is geen indicatie voor dit onderzoek.

De verstrekking 455475-455486 kan pas na een tijdvak van 1 jaar opnieuw worden aangerekend.

Als het onderzoek binnen het jaar om medische redenen dient te worden herhaald, dan moet de motivering in het dossier van de patiënt ter beschikking zijn van de adviserend geneesheer.

- 2) Naar analogie met het beperken van de terugbetaling van de RX lumbale wervelzuil in art 17 , worden ook in **art 17 ter** gelijkaardige toepassingsregels ingevoegd bij de verstrekking 466476-466480, RX lumbale wervelzuil.

“466476-466480: Radiografie van de lumbale wervelkolom, inclusief eventueel de sacroiliacale articulatie, minimum 3 clichés”(N 90) “

Toepassingsregels:

De verstrekking 466476-466480 is enkel vergoedbaar voor indicaties opgenomen in de “Richtlijnen voor het goed gebruik van medische beeldvorming” zoals gepubliceerd door de Federale overheidsdienst (FOD) Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu. Aspecifieke lage rugpijn is geen indicatie voor dit onderzoek.

De verstrekking 466476-466480 kan pas na een tijdvak van 1 jaar opnieuw worden aangerekend.

Als het onderzoek binnen het jaar om medische redenen dient te worden herhaald, dan moet de motivering in het dossier van de patiënt ter beschikking zijn van de adviserend geneesheer.

MOTIVATIE :

Belgische richtlijnen voor het verantwoord voorschrijven van medische beeldvorming zijn inmiddels gepubliceerd (<http://www.health.belgium.be/richtlijnen-medische-beeldvorming>). Via een schrijven en een brochure gebaseerd op deze richtlijnen die gestuurd werd aan alle artsen vanuit het RIZIV, zijn de richtlijnen medische beeldvorming kenbaar gemaakt aan de voorschrijvers en de gebruikers. Een sensibilisatiecampagne naar het brede publiek toe vond aanvullend plaats en zal worden herhaald.

De toepassing van richtlijnen is moeilijk na te gaan, tenzij via gericht onderzoek, aangezien de indicatie niet wordt geregistreerd. We kunnen echter wel nagaan hoeveel en waar de verstrekkingen werden verricht, in welke leeftijdscategorieën, wie de voorschrijvers zijn (bvb: huisartsen schrijven 50 % van de CT onderzoeken van de wervelzuil voor en 20% van de CT schedel onderzoeken, een aanzienlijk deel van de NMR beeldvorming ...). Via “profielgegevens” kan de voorschrijver een beeld krijgen van zijn voorschrijfgedrag (sensibilisatie naar de voorschrijvers toe).

Radiografieën van de wervelzuil vertegenwoordigen ongeveer 17% van de blootstelling door medische toepassingen van de bevolking, wat toch een niet onaanzienlijk deel is. Zo wordt door het FANC geschat dat de blootstelling bij een RX Lumbale WZ gemiddeld 4,2 mSv totale effectieve lichaamsdosis bedraagt (ter vergelijking, geschatte blootstelling door een RX cervicale WZ: 2,6 mSv , door een CT schedel: ongeveer 2 mSv).

Men kan vaststellen dat bepaalde onderzoeken zoals de RX van de lumbale wervelzuil (455475-455486), waarvoor het aantal indicaties nog slechts beperkt is, vaak wordt uitgevoerd (357 000 onderzoeken in 2011, ruim 15 miljoen euro aan uitgaven).

Hoewel het gebruik van dit onderzoek reeds een dalende trend vertoont , vooral in 2011, ligt het hoger dan in omringende landen .

Op basis van steekproefgegevens kan men vaststellen dat voor éénzelfde patiënt meerdere types van onderzoeken RX,CT en NMR van dezelfde streek binnen een beperkt periode worden voorgeschreven, onder meer in het geval van wervelkolom onderzoeken. Men weet op basis van deze cijfergegevens echter niet of dit dezelfde pathologie betreft.

Een groot deel (>50%) van de RX Lumbale WZ wordt door huisartsen voorgeschreven. Ongeveer 6 % wordt uitgevoerd bij jongeren < 20 jaar, ongeveer 6% bij ouderlingen > 80 jaar , met het hoogste gebruik tussen 40 en 60 jaar (ruim 36%).

In 40% van de gevallen is het dezelfde voorschrijver die een herhalingsonderzoek aanvraagt binnen de 90 dagen.

(zie IMA rapport : Medische beeldvorming/Imagerie médical - *Projectnummer RIZIV 2009012* - <http://www.nic-ima.be/fr/imaweb/home/index.html>)

In de gepubliceerde “guidelines” (zie hoger) vind men de RX lumbale wervelzuil in een beperkt aantal indicaties terug. Voor specifieke lage rugpijn zonder alarmtekens (zoals aanwijzingen voor infectie, tumor, osteoporotische wervelfractuur) is dit onderzoek niet geïndiceerd. Klinisch onderzoek en anamnese zijn van groot belang om te bepalen of en welke beeldvorming aangewezen is.

Om coherent te zijn met de voorgestelde aanpassing in art 17, wordt aansluitend ook in art 17ter analoge beperkende toepassingsregels toegevoegd bij de radiografie lumbale wervelzuil (466476-466480) .

Het betreft in art 17ter wel slechts een beperkt aantal verstrekkingen, die bovendien als “sterke dalers “ kunnen worden omschreven (18% minder verstrekkingen aangerekend in 2011 ten opzicht van 2010).

De evolutie van het gebruik van de RX lumbale wervelzuil zal zo snel mogelijk worden geëvalueerd.

BUDGETTAIRE WEERSLAG :

Een actuariële analyse zal worden toegevoegd in bijlage 3.

ADMINISTRATIEVE WEERSLAG :

Nihil

PERSOONLIJK AANDEEL :

Geen wijzigingen

PROCEDURE :

Wettelijke basis :

- Artikel 35, § 2, 2° van de gecoördineerde wet van 14.07.1994 : voorstel van de TGR op vraag van de NCGZ.

Voorgeschiedenis :

NCGZ van 25 juni en 9 juli 2012.

WG Medische beeldvorming van 2 oktober 2012.

OPDRACHT VAN DE TECHNISCHE GENEESKUNDIGE RAAD :

De Technische Geneeskundige Raad wordt verzocht zich uit te spreken over het ontwerp koninklijk besluit dat in bijlage 1 gaat en de overmaking aan de Nationale Commissie Geneesheren-Ziekenfondsen.

TREFWOORDEN

Verstrekkingen GV - Geneeskundige verstrekkingen (in de enge zin) – Speciale technische verstrekkingen – Medische beeldvorming

*

* *

Doc. TGR 2012-PL-657 – BIJLAGE 1

KONINKRIJK BELGIE

**FEDERALE OVERHEIDSDIENST
SOCIALE ZEKERHEID**

— Koninklijk besluit tot wijziging van de artikelen 17, § 1, 7°, en 17ter, A, 7°, van de bijlage bij het koninklijk besluit van 14 september 1984 tot vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.

**Albert II, Koning der Belgen,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
Onze Groet.**

Gelet op de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, artikel 35, § 1, gewijzigd bij de wetten van 20 december 1995, 22 februari 1998, 24 december 1999, 10 augustus 2001, 22 augustus 2002, 5 augustus 2003, 22 december 2003, 9 juli 2004, 27 april 2005 en 27 december 2005, en § 2, gewijzigd bij de wet van 20 december 1995, bij het koninklijk besluit van 25 april 1997, bekrachtigd bij de wet van 12 december 1997, en bij de wet van 10 augustus 2001;

Gelet op de bijlage bij het koninklijk besluit van 14 september 1984 tot vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen;

Gelet op het voorstel van de Technische geneeskundige raad, gedaan tijdens zijn vergadering van @;

Gelet op het advies van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, gegeven op @;

Gelet op de beslissing van de Nationale commissie geneesheren-ziekenfondsen van @;

Gelet op het advies van de Commissie voor Begrotingscontrole, gegeven op @;

Gelet op de beslissing van het Comité van de verzekering voor geneeskundige verzorging van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering van @;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op @;

Gelet op de akkoordbevinding van de Minister van Begroting gegeven op @;

Doc. CTM 2012-PL-657 – ANNEXE 1

ROYAUME DE BELGIQUE

**SERVICE PUBLIC FEDERAL
SECURITE SOCIALE**

— Arrêté royal modifiant les articles 17, § 1er, 7°, et 17ter, A, 7°, de l'annexe à l'arrêté royal du 14 septembre 1984 établissant la nomenclature des prestations de santé en matière d'assurance obligatoire soins de santé et indemnités.

**Albert II, Roi des Belges,
A tous, présents et à venir,
Salut.**

Vu la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994, l'article 35, § 1er, modifié par les lois des 20 décembre 1995, 22 février 1998, 24 décembre 1999, 10 août 2001, 22 août 2002, 5 août 2003, 22 décembre 2003, 9 juillet 2004, 27 avril 2005 et 27 décembre 2005, et § 2, modifié par la loi du 20 décembre 1995, par l'arrêté royal du 25 avril 1997 confirmé par la loi du 12 décembre 1997 et par la loi du 10 août 2001;

Vu l'annexe à l'arrêté royal du 14 septembre 1984 établissant la nomenclature des prestations de santé en matière d'assurance obligatoire soins de santé et indemnités;

Vu la proposition du Conseil technique médical formulée au cours de sa réunion du @;

Vu l'avis du Service d'évaluation et de contrôle médicaux de l'Institut national d'assurance maladie-invalidité, donné le @;

Vu la décision de la Commission nationale médico-mutualiste du @;

Vu l'avis de la Commission de contrôle budgétaire, donné le @;

Vu la décision du Comité de l'assurance soins de santé de l'Institut national d'assurance maladie-invalidité du @;

Vu l'avis de l'Inspecteur des Finances, donné le @;

Vu l'accord du Ministre du Budget, donné le @;

Gelet op advies @ van de Raad van State, gegeven op @, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Op de voordracht van de Minister van Sociale Zaken,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Artikel 1. In artikel 17, § 1, 7°, van de bijlage bij het koninklijk besluit van 14 september 1984 tot vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, laatstelijk gewijzigd bij het koninklijk besluit van @, worden de volgende toepassingsregels ingevoegd na de verstrekking 455475-455486 :

"De verstrekking 455475-455486 is enkel vergoedbaar voor indicaties opgenomen in de "Richtlijnen voor het goed gebruik van medische beeldvorming" zoals gepubliceerd door de Federale overheidsdienst (FOD) Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu. Aspecifieke lage rugpijn is geen indicatie voor dit onderzoek.

De verstrekking 455475-455486 kan pas na een tijdvak van één jaar opnieuw worden aangerekend.

Als het onderzoek binnen het jaar om medische redenen dient te worden herhaald, dan moet de motivering in het dossier van de patiënt ter beschikking zijn van de adviserend geneesheer."

Art. 2. In artikel 17ter, A, 7°, van dezelfde bijlage, laatstelijk gewijzigd bij het koninklijk besluit van @, worden de volgende toepassingsregels ingevoegd na de verstrekking 466476-466480 :

"De verstrekking 466476-466480 is enkel vergoedbaar voor indicaties opgenomen in de "Richtlijnen voor het goed gebruik van medische beeldvorming" zoals laatst gepubliceerd door de Federale overheidsdienst (FOD) Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu. Aspecifieke lage rugpijn is geen indicatie voor dit onderzoek.

De verstrekking 466476-466480 kan pas na een tijdvak van één jaar opnieuw worden aangerekend.

Als het onderzoek binnen het jaar om medische redenen dient te worden herhaald, dan moet de motivering in het dossier van de patiënt ter beschikking zijn van de adviserend geneesheer."

Art. 3. Dit besluit treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand na die waarin het is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Vu l'avis @ du Conseil d'Etat, donné le @, en application de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973;

Sur la proposition de la Ministre des Affaires sociales,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS :

Article 1er. A l'article 17, § 1er, 7°, de l'annexe à l'arrêté royal du 14 septembre 1984 établissant la nomenclature des prestations de santé en matière d'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, modifié en dernier lieu par l'arrêté royal du @, les règles d'application suivantes sont insérées après la prestation 455475-455486 :

"La prestation 455475-455486 est seulement remboursable pour les indications reprises dans les "Recommandations en matière de prescription de l'imagerie médicale" comme publiées par le Service public fédéral (SPF) Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement. Les lombalgies aspécifiques ne sont pas des indications pour cet examen.

La prestation 455475-455486 ne peut être attestée à nouveau qu'après une période d'un an.

Si l'examen doit être répété endéans l'année pour des raisons médicales, la motivation doit être à la disposition du médecin-conseil dans le dossier du patient."

Art. 2. A l'article 17ter, A, 7°, de la même annexe, modifié en dernier lieu par l'arrêté royal du @, les règles d'application suivantes sont insérées après la prestation 466476-466480 :

"La prestation 466476-466480 est seulement remboursable pour les indications reprises dans les "Recommandations en matière de prescription de l'imagerie médicale" comme publiées par le Service public fédéral (SPF) Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement. Les lombalgies aspécifiques ne sont pas des indications pour cet examen.

La prestation 466476-466480 ne peut être attestée à nouveau qu'après une période d'un an.

Si l'examen doit être répété endéans l'année pour des raisons médicales, la motivation doit être à la disposition du médecin-conseil dans le dossier du patient."

Art. 3. Le présent arrêté entre en vigueur le premier jour du deuxième mois qui suit celui de sa publication au *Moniteur belge*.

Art. 4. De Minister bevoegd voor Sociale Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te

Art. 4. Le Ministre qui a les Affaires sociales dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Donné à

VAN KONINGSWEGE :
De Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,
belast met Beliris en de Federale Culturele
Instellingen,

PAR LE ROI :
La Ministre des Affaires sociales et de la Santé
publique, chargée de Beliris et des Institutions
culturelles fédérales,

LAURETTE ONKELINX

Artikel 17, § 1

7° Osteoarticulair systeem

455394	455405	Radiografie van de cervicale wervelkolom, inclusief eventueel de occipitocervicale scharnier, minimum drie clichés	N	80
455416	455420	Radiografie van de dorsale wervelkolom, minimum drie clichés	N	70
455475	455486	Radiografie van de lumbale wervelkolom, inclusief eventueel de sacro-iliacale articulatie, minimum drie clichés	N	90

De verstrekking 455475-455486 is enkel vergoedbaar voor indicaties opgenomen in de “Richtlijnen voor het goed gebruik van medische beeldvorming” zoals gepubliceerd door de Federale overheidsdienst (FOD) Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu. Aspecifieke lage rugpijn is geen indicatie voor dit onderzoek.

De verstrekking 455475-455486 kan pas na een tijdvak van 1 jaar opnieuw worden aangerekend.

Als het onderzoek binnen het jaar om medische redenen dient te worden herhaald, dan moet de motivering in het dossier van de patiënt ter beschikking zijn van de adviserend geneesheer.

455534	455545	Radiografie van de sacrococcygeale streek of van de sacro-iliacale articulatie, minimum twee clichés	N	35
De verstrekkingen nrs. 455276 - 455280 en 455475 - 455486 mogen niet worden gecumuleerd met de verstrekking nr. 455534 - 455545.				
455593	455604	Radiografische studie van de statiek van de wervelkolom in haar geheel, één cliché, ongeacht de bijkomende clichés	N	60

Art 17 ter. A.

"7° Osteoarticulair systeem :

.....

466476	466480	Radiografie van de lumbale wervelkolom, inclusief eventueel de sacro-iliacale articulatie, minimum drie clichés	N	90
--------	--------	---	---	----

De verstrekking 466476-466480 is enkel vergoedbaar voor indicaties opgenomen in de "Richtlijnen voor het goed gebruik van medische beeldvorming" zoals gepubliceerd door de Federale overheidsdienst (FOD) Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu. Aspecifieke lage rugpijn is geen indicatie voor dit onderzoek.

De verstrekking 466476-466480 kan pas na een tijdvak van 1 jaar opnieuw worden aangerekend.

Als het onderzoek binnen het jaar om medische redenen dient te worden herhaald, dan moet de motivering in het dossier van de patiënt ter beschikking zijn van de adviserend geneesheer.

466535	466546	Radiografie van de sacrococcygeale streek of van de sacro-iliacale articulatie, minimum twee clichés	N	35
--------	--------	--	---	----

De verstrekkingen nrs. 466270 - 466281 en 466476 - 466480 mogen niet worden gecumuleerd met de verstrekking nr. 466535 - 466546.

.....